

גנזי המלך

ארבע נופות

קובץ שבועי בענייני יהדות מהוצאת

303

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-677779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"אִישׁ עַל דְּגָלוֹ... יַחַנוּ פְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִנְּגַד סָבִיב לְאַהֵל מוֹעֵד יַחַנוּ"

לחיות בגדלות

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

יחוש בכל פגימה קלה כאילו חסרון גדול יש בו ואף דברים שאחרים אינם חשים בהם כלל, מכל מקום הנפש מרגישה בהם וכוואבת את שחסר ממנה. והיינו דאיתא בחז"ל ('מנחות' קג): "נְקִיּוֹ סִיּוּף תְּלָאִים לָךְ" ('דברים' כח). זה הלוקח לתם מן הפלטר', אף שלפי הבנתנו אין בזה כל חסרון. היינו: משום שרחוקים אנו מגדלות הנפש.

אמנם הזוכה לגדלות הנפש מבין, שאף זה חסרון ופגם בנפש. זו באמת הסיבה מדוע אנו מסתפקים בשאיפות לעוה"ז ואיננו יודעים כלל ממהות העוה"ב וזקוקים אנו לראיות והוכחות למציאות העוה"ב. אמנם הבעל נפש אינו צריך כלל לראיות ועוה"ב פשוט בעיניו. וכי יתכן שהאדם הגדול יסתפק בדברים בזויים בעוה"ז? ודומה לעשיר גדול ביותר, היעלה בדעתו שישתפק בחייו באגורות?

ואלו דברי ה'חובות הלבבות' ('הכניעה' ב): שרוממות הנפש היא, בשעה שירגיש בושה ובזיון בעת שנוקק למאכל ומשתה כבעלי חיים. 'והתנשאה מהשתתף עם הבהמות במדותיהם המגונות וגבהותה מהידמות במידות פחותי בני אדם, ביתרון חכמה ויקרת נפש' ודומה למי שילך וראשו למטה כבעלי חיים, או

ולכן הנפש מבקשת ההתקרבות הגדולה שאפשר להשיג וזה מקור התאוה לדגלים, שזה מרוב ההתקרבות להקב"ה.

מצינו במעמד הר סיני שביקשו ישראל ואמרו: 'רצוננו לראות את מלכנו' (רש"י יט ג). אף זו שאיפה גדולה שכמעט אין באפשרותנו להבינה, היאך יעלה על דעת לבקש לראות את השי"ת? וכי יש מציאות בעולם לראות את הקב"ה? אלא, כ"ז מונח בנפש הישראלי שהוא חלק אלוך ממעל. והנה מבואר בראשונים ('העיקרים', מאמר השלישי פרק יח): שטעות חכמי אומות העולם היתה שאף שהאמינו בהקב"ה, מ"מ כפרו בהשגחה.

הם סברו שלא יתכן שהשי"ת הכל יכול מחויב המציאות, ירד במדרגתו להשיג על יצורים שפלים ונבזים. וכל זה מחמת שאין בהם נשמת ישראל, חלק אלוך ממעל. אמנם נפש ישראלי יכולה אף לרצות להתקשר אל הקב"ה עד כדי לראותו ממש. וכשם שהבן יכול לבקש כל מה שבדעתו מאביו, כן ישראל שהם בנים למקום שואפים לדברים הגדולים ביותר. ומצינו באבות הקדושים ששאפו לשיא הגדלות, משום גדלות הנפש שהיתה בהם. ובשעה שירגיש גדלות הנפש שבו, אז

איתא ('במדבר רבה' ב ג): 'בשעה שנגלה הקב"ה על הר סיני ירדו עמו כ"ב רבבות של מלאכים... והיו כולם עשויים דגלים דגלים, כיון שראו אותן ישראל שהם עשויים דגלים דגלים התחילו מתאווים לדגלים. אמרו: 'הלואי כך אנו נעשים דגלים כמותן'. אמר הקב"ה: 'מה נתאוויתם לעשות דגלים, חייכם שאני ממלא משאלותיכם'. מיד הודיע הקב"ה למשה: "לך עשה אותם דגלים"!

ויש להתעורר מדוע התאוו כלל ישראל לדגלים? וכי בגלל שראו את המלאכים 'עשויים דגלים דגלים' יש להתאוות להיות דוגמת המלאכים? היאך השוו עצמם למלאכים, עד כדי תאוה ממש לדגלים?

הקושי להבין זה הוא; מפני שאיננו יודעים גדלות האדם וקדושת נשמתו. אמנם בשעה שמבינים גדלותו של אדם ומכירים ענין צלם אלוקים וענין; "פְּנִיִם אִתָּם" ('דברים' יד) למקום, אז אין מסתפקים בקטנות, אלא שואפים להגיע לדברים הנעלים ביותר והיינו דכתיב: "נַגַם הַנֶּפֶשׁ לֹא תִמְלֹא" ('קהלת' ו). ששאירת הנפש להשיג מעלות עליונות ביותר חלק אלוך ממעל, ששרשי הנפש הם חלק מהקב"ה

המשך בעמ' 2 <<<

תמונות מהרצאותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א ברחבי הארץ בשבוע האחרון

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה גנזי המלך דברים הטעונים גניזה

>>> המשך מעמ' 1

שיהיה על גופו פרוות בעלי חיים, הרי ודאי שיבוש בכך שדומה לבעלי חיים, כן חייב להתבייש בעת אכלו ושתו כבעלי חיים. והא דאיננו מרגישים כך מפני ששרויים אנו בשפלות הנפש ואיננו יודעים גדלותה. וכמ"ש 'הכוזרי': שמעת החרבן, חיים אנו בשפלות הנפש. ע"ש.

נמצא דשפלות הנפש היא מהחסרונות היותר גדולים. אנו לא מבינים זאת וסבורים ששפלות מעלה גדולה. וכנאמר: **'מֵאֵד מֵאֵד הֲנִי יִשְׁפַל רִיחִי'** ('אבות' ד). נורא להתבונן, שללא תורה ולימוד מוסר, טועים אנו בכל ההבנות העיקריות ודברים שאנו סבורים שמעלות הן, אינם אלא מדות מגונות, ששפלות הרוח הנמצאת באדם מרחיקה אותו מהאמת ויש לו סיפוק בדברים קלים ופעוטים ואינו יודע כלל שיש מעלות עליונות. וכעין זה ב'חובות הלבבות', שכאשר אדם עניו במעשיו ולא בחכמה, הרי הוא מהענויים המדומים והם מכלל הצבועים שאין בעולם רע מהם. **חזינו**; שמדות שאינן באות מכללי החכמה והמוסר, אינם אלא מדות מגונות.

מדת השפלות הראויה היא; כאשר באה לאחר החכמה וידיעת גדלות הנפש ולא מחמת כחות טבעיו. שכל המעלות שמקורם בכחות וטבעים, אינם אלא כדוגמת הבעלי חיים. ולכן רק לאחר העמל והיגיעה יתכן להגיע למעלות ומדות טובות. וכן מדת השפלות חייבת להגיע לאחר הכירו בגדלות האדם וחיבת הנברא בצלם ואז יבוא לידי אהבת הבריות ושאר המעלות. כי שנאת הבריות נובעת מהשפלות

הבהמית, שכשם שאינו מעריך את נפשו, אינו מעריך את זולתו ומזלזל בו ובא לידי שנאתו. אמנם בעת שיכיר בגדלות הנפש יבוא לידי התקשרות והתחברות אלו.

נמצא שהכרת גדלות הנפש מיסודות עיקרי התורה, שמכחה קרוב להקב"ה ושואף להשיג מעלות העליונות ביותר. ולאחר שמכיר גדלות הקב"ה וגדלות האדם, יוכל לבוא לידי מדת הענוה והשפלות. ומשו"ה חסר אצלנו השאיפה לידיעה מופלגת בש"ס ופוסקים, כי שפלים אנו בעינינו ואיננו מכירים בגדלות הנפש. ושפלות זו באה לנו בפרט לאחר החרבן והגלות, שמרוב צער ומכות שקיבלנו נעשינו לשפלים ולכן איננו מכירים בעונשי שמים הבאים עלינו, שכיון ששפלות שולטת בנו, כל מכה שנקבל נראית לנו כטבעית.

אף ההכרה במשפט ה' תבוא רק לאחר ההכרה בגדלות הנפש, שלאחר שיודע מה צפוי לאדם ואיזה עונגים יכול לזכות המקורב אל השי"ת, רק אז מוכן לקבל את משפטי ה' כדי שיוכל להגיע לתכלית; **"וְאֶהְיֶה אִתְּךָ אֶלְלֹקֶיךָ כְּכֹל לְבָבְךָ וּכְכֹל נַפְשֶׁךָ וּכְכֹל מְאֹדְךָ"** ('דברים' ו). כיון שיודע ומכיר גדלות הקרבה להשי"ת, נכון למסור נפשו וכל מאדו עבור השי"ת. אמנם השפל, אינו מוכן למסור מעצמו כלום, כיון שהעולם הזה יקר מאד אצלו, כי אין לו הבנות נוספות מעבר לזה.

עומדים אנו ימים מועטים לפני הג השבועות יום קבלת התורה והנה **שנינו במשנה** ('אבות' ו): **'הַתּוֹרָה נִקְנִית בְּאַרְבָּעֵים וּשְׁמוֹנֶה דְּבָרִים'** וחייבים אנו

לקנות את המעלות כדי לקנות את התורה. לו היינו בעלי נפש ומכירים בחשיבותה, היינו שואפים להשיג איזה חלק בכל המ"ח המעלות. והנה אצלנו לא ניכרת כלל השאיפה לכך ואיננו מתאווים לזה, מפני שאין אנו מבינים בגדלות הנפש ולכן מסתפקים אנו בקטנות ואיננו מקוים להגיע לדברים נשגבים ונעלים.

התעוררתי מענין הטמאים לנפש שבאו למשה רבנו ע"ה **ואמרו: "לְמָה נִבְרַע לְבַלְתִּי הַקָּרִיב אֶת קָרְבֶּךָ ה' בְּמַעַדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"** ('במדבר' ט). ולכאורה הרי היו טמאים ואינם יכולים להקריב קרבן פסח והיאך באה להם הדרישה שיעשו קרבן פסח מיוחד עבורם? הרי הדיברים מתאווים לגדלות ואינם מסתפקים בפטורים והיתרים. ולכן התאוה למצוה הביאה אותם עד כדי תביעה שיעשה עבורם קרבן נפרד. ומכיון שהתאוו לכך, זכו לפסח שני.

כֵּן הַנְּהַגַת הַשֵּׁנִי"ת; לפי תאותו זוכה! ולכן כאשר התאוה לדברים פשוטים, לא יזכה לדברים גדולים ומעלות עליונות. וכן מצינו ביציאת מצרים **שאיאת במדרש** (שמו"ר יד ג): שיצאו ממצרים רק חמישית מבני ישראל, כי הנותרים היו להם שררות במצרים ולא בקשו לצאת ולכן לא זכו. נתינת השי"ת ניתנת לפי תאות המבקשים. ולכן בעת שאיננו מכירים בגדלות הנפש ותאותינו רק לענינים קלים, לא נזכה להשיג מעלות עליונות. וזו צריכה להיות הכנתנו לקראת מתן תורה, שרצוננו יהיה לזכות לקיים את התורה בשלמותה. ('אור יחזקאל') ■

היכל התרבות סמטת אופיר 3
ביום שני ד' סיון 17/05/10
השערים יפתחו ב' 21:00

בת ים

כניסה 10 ש"ח

מתנ"ס אופקים שכונת בית וגן
ביום ראשון ג' סיון 16/05/10
השערים יפתחו ב' 21:00

אופקים

כניסה חופשית

ההרצאות מאובטחות

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר"

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.NET וב'שופר ניוטל' 054-4007779

רמב"ם 'יד החזקה' - הלכות 'מתנות עניים' פרק י דברי הלכה

אלף זהובים אבד זכותו והפסידה. אלא נותן לו בסבר פנים יפות ובשמחה ומתאונן עמו על צרתו, שנאמר: "אם לא בכיתי לקושה יום עגמה נפשי לאֶבְיוֹן" (איוב ל). ומדבר לו דברי תחנונים ונתומים שנאמר: "לֵב אֶלְמֶנָה אֶרְנֶן" (שם כט).

5. שאל העני ממך ואין בידך כלום ליתן לו, פייסוהו בדברים. ואסור לגעור בעני, או להגביה קולו עליו בצעקה, מפני שלבו נשבר ונדכא. והרי הוא אומר: "לב נשבר ונדפסה אַלְקִים לא תְבַזֶּה" (תהילים נא). ואומר: "לְהַסִּיחַ רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַסִּיחַ לֵב גִּדְפָאִים" (ישעיה נז). ואוי למי שהכלים את העני, אוי לו! אלא, יהיה לו כאב; בין ברחמים, בין בדברים, שנאמר: "אֵב אֶנְכִּי לְאֶבְיוֹנִים" (איוב כט).

6. הכופה אחרים ליתן צדקה ומעשה אותן, שכרו גדול משכר הנותן, שנאמר: "נְהַיְתָה מַעֲשֵׂה הַצְדָקָה שְׁלוֹם" ועל גבאי צדקה וכיוצא בהם, אומר: "וּמַצְדִּיקֵי הַרְבִּים פְּכוּכָבִים"

יד). ואם לא ירחם האח על האח מי ירחם עליו? ולמי עניי ישראל נושאים עיניהן? הלעכו"ם ששונאים אותו ורודפים אחריהן? הא, אין עיניהן תלויות, אלא לאחיהן.

3. כל המעלים עיניו מן הצדקה, הרי זה נקרא 'בליעל'! כמו שנקרא עובד עכו"ם בליעל. ובעכו"ם הוא אומר: "יָצְאוּ אֲנָשִׁים בְּנֵי בְלִיעֵל" ('דברים יג). ובמעלים עיניו מן הצדקה הוא אומר: "הַשְׁמֵר לָךְ פֶּן יִהְיֶה דָבָר עִם לְבָבְךָ בְלִיעֵל" (שם טו). ונקרא רשע! שנאמר: "וְנַחֲמֵי קִשְׁעִים אֶבְיֹרִי" (משלי יב) ונקרא חוטא! שנאמר: "נִקְרָא עֲלֶיךָ אֵל ה' נְהַיְתָה בְךָ חָטָא" ('דברים טו). והקב"ה קרוב לשועת עניים, שנאמר: "שְׁוַעַת עֲנִיִּים אֶתָּה תִשְׁמַע". לפיכך; צריך להזהר בצעקתם, שהרי ברית כרותה להם, שנאמר: "נְהַיְתָה פִּי יָצֵעַק אֵלַי וְשִׁמְעֵתִי פִּי חַנוּן אֲנִי" ('שמות כב).

4. כל הנותן צדקה לעני בסבר פנים רעות ופניו כבושות בקרקע אפילו נתן לו

1. 'חייבין אנו להזהר במצות צדקה יותר מכל מצות עשה שהצדקה סימן לצדיק זרע אברהם אבינו, שנאמר: "פִּי יִדְעֵתִי לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְנֶה אֶת בְּנָיו" ('בראשית יח). לעשות צדקה ואין כסא ישראל מתכוונן ודת האמת עומדת, אלא בצדקה. שנאמר: "בְּצָדָקָה תִּכְוֶנְנִי" ('ישעיה נד). ואין ישראל נגאלין, אלא בצדקה. שנאמר: "צִיּוֹן בְּמִשְׁפַּט תִּפְדֶּה וְשִׁבְיָהּ בְּצָדָקָה" (שם א).

2. לעולם אין אדם מעני מן הצדקה. ואין דבר רע ולא היזק נגלל בשביל הצדקה. שנאמר: "נְהַיְתָה מַעֲשֵׂה הַצְדָקָה שְׁלוֹם" ('ישעיה לב). כל המרחם מרחמין עליו, שנאמר: "וְנָתַן לָךְ רַחֲמִים וְרַחֲמֵךָ וְהִרְבָּה" ('דברים יג). וכל מי שהוא אכזרי ואינו מרחם, יש לחוש ליהסו. שאין האכזריות מצויה, אלא בעכו"ם. שנאמר: "אֶבְיֹרִי הִמָּה נְלֹא רַחֲמֹנִי" ('ירמיה ג). וכל ישראל והנלוה עליהם כאחים הם, שנאמר: "בְּנִים אַתֶּם לַה' אֱלֹהֵיכֶם" ('דברים

מעלת תלמוד תורה לאחרים

" ('משלי כט). בשעה שהתלמיד הולך אצל רבו ואומר לו: "למדני תורה!" אם מלמדו? "מֵאִיר עֵינַי שְׁנִינֶם ה' " [פירוש רש"י: 'שאף הרב צריך עדין לימוד ומלמדו הקדוש ברוך הוא']. ואם לאו? "עֲשִׂיר נְכָשׁ נִפְגְּשׂוּ עֲשֵׂה כְלֶם ה' " ('משלי כב). מי שעשאו חכם לזה, עושה אותו טיפש. טיפש לזה, עושה אותו חכם. זו, משנת ר' נתן. (מסכת 'תמורה' טז). ■

[פירוש רש"י: 'שלא ישגבני יצר הרע לבטל מתלמוד תורה']. אם אתה עושה כן, מוטב. ואם לאו? הריני הולך לנסיסי לשאול [פירוש רש"י: 'הריני מת בעצבונאי']. מיד: "נִבְא אֱלֹקִים אֶת אֲשֶׁר שָׁאֵל". כיוצא בדבר אתה אומר [פירוש רש"י: 'שכל המוסר עצמו לחזר אחר תורה, ממלאין לו שאלותיו']: "כִּשׁ נְאִישׁ תִּכְכִּים נִפְגְּשׂוּ מֵאִיר עֵינַי שְׁנִינֶם ה' "

"נִקְרָא יַעֲבֹז לְאֵלֹקֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִם בְּכַף תִּבְרַכְנִי וְהִרְבִּית אֶת גְּבוּלֵי נְהַיְתָה יָדְךָ עִמִּי וְעֲשִׂית מְרַעָה לְבִלְתִּי עֲצָבִי וְנִבְא אֱלֹקִים אֶת אֲשֶׁר שָׁאֵל" ('דברי הימים' א ד). "אם בְּכַף תִּבְרַכְנִי" - בתורה. "וְהִרְבִּית אֶת גְּבוּלֵי" - בתלמידים. "נְהַיְתָה יָדְךָ עִמִּי" - שלא ישתכח תלמודי מלבי. "וְעֲשִׂית מְרַעָה" - שיזדמנו לי רעים כמותי. "לְבִלְתִּי עֲצָבִי" - שלא ישגבני יצר הרע מלשנות

תפילה להצלחה בלימוד התורה

אם שואל אדם דבר שהוא שבח לבוראו, כגון: על לימוד התורה, או דבר אחר מחפצי שמים ושופך את נפשו עליו, הקדוש ברוך הוא שומע תפילתו, אף על פי שאין בידו מעשים טובים. (ספר חסידים' לרבנו יהודה החסיד קלא). ■

הַכְמָה מִפְּנֵי דַעַת וְתַבְבוּנָה" ('משלי ב). תני ר' חייא: "מִשַּׁל לְמֶלֶךְ בָּשָׂר וְדָם שֶׁעָשָׂה סְעוּדָה לְעַבְדָּיו וּמִשְׁגַּר לְאוֹהֲבָיו מִמָּה שֶׁלִּפְנָיו" [פירוש רש"י: 'כך חכמה שהיא לאוהביו של מקום, נתנה להם מפיו ולא מאוצר אחר']. (מסכת 'נדה' ע:).

שאלו אנשי אלכסנדריה את רבי יהושע בן חנינא: "מָה יַעֲשֶׂה אָדָם וְיַחֲכֶם?" אמר להן: "יִרְבֶּה בִישִׁיבָה וְיִמְעַט בְּסַחֲוֵרָה". אמרו לו: "הֲרַבָּה עֲשׂוּ כֵן וְלֹא הוֹעִיל לָהֶם". אלא, יבקש רחמים ממי שהחכמה שלו, שנאמר: "כִּי ה' יִתֵּן

פרשת 'במדבר'

"ואלה תולדות אהרן ומשה" ביום דבר ה את משה בהר סיני

מי הם תולדותיו של משה?

פנינים לפרשה

"וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחודש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר" (במדבר א)

נאמר במדרש (תנחומא) 'במדבר' (ו): **'בשלשה דברים נתנה תורה; באש, במים, במדבר. באש דכתיב (שמות יט): 'נהר סיני עשן פלו מפני אשר נרד עליו ה' באש'. במים דכתיב (שופטים ה): 'ה' בצאתך משעיר בצעדה משדה אדום ארץ רעשה גם שמים נטפו גם עבים נטפו מים'. במדבר דכתיב: 'וידבר הנה אל משה במדבר סיני'. ולמה נתנה בשלשה דברים הללו? לומר לך; מה אלו חנם לכל באי עולם, אף התורה חנם לכל באי עולם. וכה"א (ישעיה נה): 'הוי פל צמא לכו למים'. ולמה 'במדבר'? לומר לך; שאין אדם קונה התורה, עד שיעשה עצמו הפקר כמדבר'.**

"ואלה תולדות אהרן ומשה ביום דבר ה את משה בהר סיני" (במדבר ג)

פירש"י: **'לפי שמשה למד תורה, דומה כאילו ילדם ונעשו תולדותיו, ביום שדבר ה' אתו בהר סיני'. וקשה: דא"כ כל ישראל תולדותיו, כי לכולם למד תורה. ועוד: למה חזר ואמר: 'ואלה שמות בני אהרן' ולא הזכיר את משה?**

ונ"ל: לפי שנאמר (דברים ט כ): **"ובאהרן התאנף ה' מאד להשמידו".** ואין השמדה, אלא, כילוי בנים... כמו שפירש"י בפרשת 'עקב' (ט נ). והועילה תפלת משה לחצאין. נמצא שאותן ב' בניו שהציל משה בתפלתו דומה כאילו ילדם ונעשו תולדותיו ביום דבר ה' את משה בהר סיני. **"לך נד..."** (שמות לב ז) ואח"כ התפלל עליהם בהר ונעתר לו ה' שם על ההר וכשאמר: **"ואלה תולדות אהרן ומשה".** הזכיר משה, בעבור אלעזר ואיתמר שהציל מן המיתה. ומ"ש אח"כ: **"ואלה שמות בני אהרן"** ולא הזכיר משה, אמר כלפי נדב ואביהוא, כי אותם לא הציל מן המיתה. ובזה מיושב מה שהזכיר כאן מיתת נדב ואביהוא והשארות אלעזר ואיתמר (כלי יקר).

"ויאמר ה' אל משה פקד כל בכר זכר לבני ישראל מן חדש ומעלה... ונקחת את הלויים לי אני ה' תחת כל בכר... ונתתה הקסף לאהרן ולבניו פדוניה העדפים בהם" (במדבר ג)

הרמ"א ביור"ד (שה י) פסק: שאין אדם יכול לפדות את בנו ע"י שליח. המלבי"ם תמה: שהרי נצטוו: **"ולקחת קמשת ומשת שקלים לגלגלת" כסף הפדיון "ונתתה הקסף לאהרן ולבניו" וא"כ מוכח שמועילה שליחות בפדיון הבן, שהרי משה היה שליח למסור את כסף הפדיון לאהרן?** עד תמהו הש"ך והט"ז: הרי בכל התורה כולה **'שלוחו של אדם כמותו'?** בהידושי הגרי"ז (בכורות ד): מבאר: שדין פדיון זה, היה דין פדיון

מחודש ולא כדין הפדיון שנאמר לדורות, כדחזינו שהלויים היו תחת הבכורות. ולכן אין ללמוד מזה לדורות. עוד הוסיף: לא מבואר שמה היה שליח. וא"כ י"ל; שהפדיון חל כבר במסירה לידי משה כדכתיב: **"וינתן משה את קסף הפדוים" הרי שחל כבר הפדיון ע"י משה ולא ע"י אהרן. עוד יש לישב: עפ"ש"כ הגרע"א בגליון השו"ע שלדעת הרמ"א מה דלא מהני ע"י שליח היינו: על מעשה הפדיון שיאמר לכהן שבנו יהא פדוי, אבל להקנות המעות ע"י שליח והוא בעצמו יאמר, ודאי מועיל. לפי"ז י"ל: שהאמירה היתה בעצמם ומשה היה רק שליח לנתינת המעות. ומיושבת גם קושית הרש"ש, מ'בכורות' (נ): **'שרב אשי שדר שבסר זוזי לר"א בפדה"ב'.** מהרע"א נראה שטעמו של הרמ"א שלא מועיל שליח כיון ש'מילי לא ממסרן לשליח' ובערה"ש (שה ז) כתב בבאור הרמ"א, שזו גזה"כ: **"פל בכור בניך תפדה" (שמות לד)** אתה ולא אחר. לדעת הגר"א פדה"ב הוי פריעת חוב ומועיל שאחר יפדה בלא דעת האב. ה'שער המלך' (אישות' ו בסוף) הקשה על הרמ"א: כיצד לדבריו מועיל לפדות על מנת שהכהן יחזיר את הכסף והרי קיי"ל; שכל מה שא"א לעשות ע"י שליח לא מועיל בו תנאי (כתובות' עד). הרע"א בגליון השו"ע תירץ עפ"ש"כ לעיל: שבפדיון יש שני חלקים; האחד הקנאת הממון לכהן. והשני מעשה הפדיון ולא פריעת חוב בעלמא ובמתנה ע"מ להחזיר אין התנאי על אמירת הפדיון שאם לא יחזיר לא יהיה פדוי, אלא התנאי על הקנאת המעות שאם לא יחזיר לא יקנה המעות וההקנאה נעשית ע"י שליח לכן מועיל גם התנאי. ■**

חמישי-שבת עם הרב אמנון יצחק שליט"א

אמנון
יצחק
שליט"א!

במלון כינר

בפרשת בהעלותך

י"ד טז תמוז 2010 5-29-27

03-6777779 שלוחה 557 בין השעות 15:30-9:00

הישיבה בהפרדה
מלאה בלבד!

זכאי "חי בפלים" 50% הנחה
זכאי "בח בפלים" חינם!

נסיעה לקברות הצדיקים

עם הרב אמנון יצחק שליט"א

ביום שלישי יב' סיון 25/05/10

יציאה מנקודות האיסוף בשעה 7:30 בדיוק! ההרשמה במשרדי 'שופר'

רח' מתתיהו 10, בני ברק 03-6777779 לאזור כפר סבא, הרצליה, רעננה והסביבה-סימה 050-9558033 077-4403314

מבצע מדהים בשופר!

2 ש"ח = דיסק שמיעה

10 ש"ח = 3 דיסקים לצפיה

10 ש"ח = דיסק mp3

30 ש"ח = ספר 'עולם התשובה'

ניתן להשיג ב'שופר' רח' מתתיהו 10, בני ברק 03-6777779-553

שו"ת חברותא

באיזה אופן אסור למנות את ישראל?

מערכת חברותא

מיוחד ל'גנזי המלך'

שאלה: באיזה ענין ובאיזה אופן אסור למנות אנשים?

תשובה: הרמב"ם (תמידין ד ד) כתב: 'אסור למנות ישראל אלא ע"י דבר אחר, שנאמר [במפקד שפקד שאול את העם היוצא למלחמה בעמלק]: "ויפקדם בטלאים" (שמואל' א טו)'.
ובמסכת 'ברכות' (סב:) שנינו על דבריו של דוד לשמואל: "ויאמר [דוד] למה זה אדני רדף אחי עבדו, כי מה עשיתי ומה בנדי קעה? ועתה, ישמע נא אדני המלך את דברי עבדו:

לא מנאם אלא בהביא כל אחד מהם טלה. מנה את הטלאים וידע מספרם, כמ"ש: "ויפקדם בטלאים".

ועיין ברמב"ן (ר"פ במדבר) שכתב: 'כאשר צוה למנותם – אמר: "תפקד אתם", לרמוז; שלא יספרם, רק שיתנו כופר נפשם מחצית השקל'.

ומוסיף הרמב"ן דבר מהודש: 'ואמר בדוד מספר מפקד העם, כי ידע מספרם בפקודת הכופר. כי רחוק הוא אצלי שלא יזהר דוד במה שאמר הכתוב: "ולא יקנה בכם נגף בפקד אתם"'.
ומחדש הרמב"ן, שבכל זאת היה הקצף עליו: 'בעבור שמנאם שלא לצורך, כי לא היה יוצא למלחמה'.

ורש"י בתחילת פרשת 'כי תשא' כתב: 'שהמנין, שולט בו עין הרע והדבר בא עליהם, כמו שמצינו בימי דוד'.

והרא"ם הקשה: האם דוד לא ידע פרשה זו? ולפלא על דבריו, שלא הביא את דברי הגמרא במסכת 'ברכות' [באר שבע] (פ"ק ד'תמיד' כח) ד"ה: 'הממונה'.
ובספר 'באר שבע' (שם). הקשה על מוני המצוות: מדוע לא הביאו מצוה זו במנין המצוות?

וזה לשון הרמב"ם [תמידיןמוספין ד ג]: 'כיצד מפייסין? – עומדין בהיקף ומסכימין על מנין; שמונים, מאה, או אלף, או כל מנין שיסכימו עליו. והממונה אומר להם: "הצביעו"! והן מוציאין אצבעותיהן, אחת או שתים ואם הוציא שלש, מונין לו שלש. ומתחיל הממונה למנות מן האיש הידוע שהסיר מצנפתו תחילה ומונה על אצבעותיהן וחוזר חלילה עד שישלים המנין שהסכימו עליו. והאיש ששלם המנין אצל אצבעו, הוא שיצא בפיס ראשון לעבודה:'

ולמה מונה המנין שהסכימו עליו על האצבעות שהוציא ולא היה מונה על האנשים עצמן? – לפי שאסור למנות ישראל, אלא על ידי דבר אחר, שנאמר: "ויפקדם בטלאים". ■

אם ה' הסיטה בי [לשנוא אותי] ירח מנקה" [ויקבל ברחמים תפילתי, להשיב המתך ממני] – רש"י (שם א כו יח). 'אמר לו הקב"ה לדוד: "מסית קרית לי?! – הריני מכשילך בדבר שאפילו תינקות של בית רבן יודעים אותו". שנאמר: "פי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו" (שמות' ל)'.
ואמרת הגמרא שהכשיל הקב"ה את דוד כפי שנאמר ב'דברי הימים' (א כא): "ויצמד שטן על ישראל, ונסת את דוד למנות את ישראל, ויאמר דוד אל יואב אל שרי העם: לכו ספרו את ישראל מבאר שבע ועד דן, וקהיאו אלי, נאדעה את מספרם: ויאמר יואב יוסף ה' על עמו פהם מאה פעמים, הלא אדני המלך פלם לאדני לעבדים, למה בקש זאת אדני, למה יקנה לאשמה לישראל?! ונדבר המלך חזק על יואב. ויצא יואב, וינתהלך בכל ישראל מספר מפקד העם אל דוד'.

'וכיון דמנינהו [דוד], לא שקיל מנייהו כופר, כתיב: "וימת ה' דבר בני ישראל" (שמואל' ב כד).
ומבואר כאן: שאיסור תורה הוא למנות את עם ישראל, מדברי הכתוב: "פי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו".
ובשו"ת רבנו אברהם בן הרמב"ם (סימן לד) כתב: שלכן קצף הקב"ה על דוד שמנה את ישראל, לפי שכתוב בתורה: "ולא יקנה בכם נגף בפקד אתם" (שמות' ל). שורש איסור זה, במה שנאמר: "אשר לא יספר מרב" (בראשית' לב).
ושאול, כשמנה את ישראל,

ארגון "ותתפלל הנה"

כולל מדרש ראובן

שבת נופש ופיוט

במלון "כינר קלאסיק" המפואר בתאריך ח'ט' סיון תש"ע פרשת "נשא" 21-22/5/2010 (למנינם)

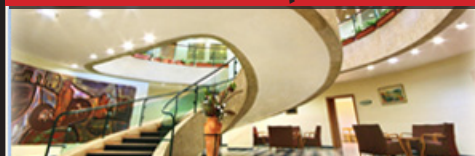
בהשתתפות:

הרב יצחק כהן צמח שליט"א רב שכונת נאות רחל בחולון והפייטן דוד שלמה שירו נעים זמירות ישראל

בזמנת:
✓ הלל סניג
✓ ג'רד כושר
✓ ג'קובי סאניה
✓ פסולות ארזים
✓ וזרי הפסח

נותנו חדרים אחרונים במחיר מבצע 880 ש"ח לחוג חדרי גולן

הגרלת ענק! טבעת זהב חינם!

לפרטים: נפתלי 054-7005001

אייל 052-5500654

40 אג' עם חשש רבית

מאת הרה"ג אהרון שוילי שליט"א

אגורות העודף מהסכום ששילם, אולם **ראובן אמר לו:** "לא חשוב תשאיר את העודף כיון שעייבתי את התשלום" והמוכר לא אמר כלום. לאחר זמן השתתף ראובן בשיעור שדיברו בו על הלכות ריבית ונסתפק האם עבר על איסור ריבית או לא. **מה הדין?**

הרגיל. והנה אחר תקופה חזר לעצמו והלך לשלם את החוב המצטבר במכולת. המוכר הוציא את החשבון של החוב על סך: חמש מאות תשעים ותשע ושישים אגורות, ראובן הוציא סך של 600 ש"ח בשלוש שטרות של מאתיים ונתן למוכר. המוכר רצה להחזיר לו את הארבעים

מעשה בראובן שדרכו לרשום במכולת השכונתית ובסוף כל חודש לשלם את החוב המצטבר. והנה היתה תקופה מסוימת שהוצרך להעדר מהעבודה וכתוצאה מזה המשכורת היתה בהתאם ולכן הוצרך לעכב את תשלום החוב במכולת עד שיוכל לחזור למצב

החתולים הילד ובעל המכונת - מי חייב?

תקציר התשובה:

1. אם הניח האשפה ב"צפרדע" ולא סגר כראוי, יש להיבדוק בנזקי החתולים, כמובן רק על נזקי גוף ולא על נזקי כלים כבור, אלא אם כן הזיקו החתולים בזמן שפיזרו את השקית והעיפו הזכוכיות, שאז חייב מדין אש.
2. יש לחלק בזה בין פח פרטי, שאז בודאי שהאחריות מוטלת עליו וחייב, לבין אם זה פח ציבורי, שהרבה אין מקפידים לסגור הפח וזה מעין "הסכמה" של הציבור שכך יתנהגו.
3. אם הדלת היתה פתוחה, יתחייב בעל המכונת על כל הנזקים שקרו מחמת המכונת המידרדרת, בין נזקי גוף ובין נזקי ממון. אם סגר הדלת ולא נעל ואז הילד פתח הדלת ונכנס, אין לחייב את בעל המכונת. אם בעל המכונת הזיק כתקלה לאחר שהפסיקה להידרדר יתחייב בעל המכונת על נזקי גוף והוא פטור על נזקי ממון.

"אוצרות חיים"

במלון "כניד CLASSIC" טבריה

נאכל חלואי אנשים

הנכאל אגרקול אס:

הרב יהודה יוספי שליט"א
הרב מנחם שטיין שליט"א
הרב יעקב אליצור שליט"א
הרבנית שושנה מלול תחי

זמנית:
הזמרת חדווה לוי תחי -
ערב מלא שמחה וריקודים
נאוה תהילה ישראל תחי -
סיפור אישי מלא הומור
שמעון פרץ וליאור שטרן
במופע סטנד אפ חדש
חני ששון - חתוך ופוסול בירקות והמון טיפים
רינה - תקליטיית "כוכב עולה"

הקייטנה בתאריכים:
י"ג-י"ד סיון (26.5.10-23 למנינים)
ימים ראשון עד רביעי

הנהלה וצוות ארגון
"אוצרות חיים" 03-6880091 / 050-3131741

פעילות: פ"ת-מירה בלוקה 050-4107369, ראש העין-אתי תמרי 052-3647983, קריית ספר-נצרת בן לולו 052-7663998, עכו-אודיה לוי 054-9099061

שידוכים באמונה

אגודת בני אמונה

משרד שידוכים למגזר החרדי והדתי לאומי
חדש!!! אפשרות אישור אינן
אישורכם נציגים רבים ברגבי האץ

1599-500-811

כנס לפעילי 'שופר'

יתקיים ביום חמישי בשעה 18:00
במשרדי 'שופר'

נא אשרו הגעה 050-6500666

מרן הגאון הגראי"ל שטיינמאן שליט"א עם הרב אמנון יצחק שליט"א
 במעמד האדיר של פרויקט ה'חברותות' וישיבות 'אהל יהודה' של ארגון 'שופר' בטו' באייר תש"ע

מבצע המליון יצא לדרך

כל המשתתפים בהרצאות יקבלו אנציקלופדיה חינם

פעילי 'שופר'

ובעלי המניות

שרוצים לחלק באזור מגוריהם

יפנו ליהונתן בין השעות 16:00-18:00

050-6788867

עדין ניתן לרכוש מניית זכות בסך \$1000*

* שער הדולר לפי 4.2

